

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 16 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăre Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cîsnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weiss Bernat „la loterie”.

Importanța fundațiunei doamnei Bădilă.

I.

(*) Cu toate-că ne jeluim adese-ori a fi foarte săraci, și într-adevăr bogăți nu ne putem numi, se fac și la noi, din vreme în vreme, fundațiuni frumoase în scopurile propășirii neamului.

Dar' nu s'a întâmplat decât rar, ca o fundațiune nouă să provoace atăta entuziasm și să comporte cu drag cuvânt o însemnătate atât de distinsă, ca fundațiunea fericitei binefăcătoare a tinerimei dela Cluj.

Nu numai cei direct împărtașiți de generositatea neuitatei testatoare, dar' neamul întreg a fost cuprins la vestea faptei mărețe de cea mai profundă emoțiune și de cea mai curată admirație.

Nici-odată, în asemenea ocazii s'erbătorești și fericitoarele pentru interesele deobște, sentimentul public nu se înșeală în bucuriile sale. Nici-odată, opinia publică nu greșește, când admiră cu cel mai înalt respect asemenea fapteuri neperitoare.

Ci totdeauna, sentimentul obștesc interpretează față cu nemuritoare suferințe binefăcătoare și binecuvântate, adevărata dispoziție a poporului întreg.

Inconștient, opinia publică resimte imediat importanța fapturilor generoase. Ear' toate păturile sociale cari constituie opinia publică își dau repede seama și de condițiile, cari determină importanța fapturilor de natura fundațiunei doamnei Bădilă.

Este și o cerință a recunoștinței serioase, dar' și o necesitate pentru înțelegerea și realizarea norocoasă a fundațiunilor, ca totdeauna să ne dăm seama în special, limpede și adânc, despre toate acele condiții, cari dau rostului fundațiunilor strălucirea cuvenită.

Pentru-ce fundațiunea nobilă a fericitei d-ne Ioana Bădilă, a provocat un entuziasm atât de viu și o recunoștință atât de generală? Și pentru-ce, implicit, fundațiunea aceasta comportă o importanță atât de remarcabilă?

O știm, dar' e bine să o subliniem: pentru o sumă de momente de cea mai frumoasă valoare în ce privește interesele noastre deobște.

Fericita doamnă Bădilă, înșiruindu-se cu înalta-i marinimie ideală în suita nemuritoare a binefăcătoarelor române, a căror regină este neuitata Elena Doamna, — a dat o probă strălucită că mai avem matroane române la conștiința cea mai înaltă a datoriei lor sfinte către neam. În același timp, fericita testatoare, în momentele aceste de jale pentru cauza națională, a oferit un admirabil moment de reculegere neamului, un moment de învierea multor speranțe în viitorul nostru, un moment de mângâiere și de ridicare a moralului scăzut în urma atâtor desiluzii amare.

Dar' nu numai faptul fundațiunei e remarcabil, cât mai ales scopul ei, decât care un altul mai nobil și mai salutar pentru neam nu se putea găsi.

Într-adevăr, ce se va ajunge prin realizarea proiectatului *internat al tinerimei din Cluj*?

În prima linie, se va ridica în inima Ardealului, atât de asaltată de vrășmași, o fortăreață culturală puternică a românilor. Se va ridica un locaș mândru al educației generațiilor tinere. Se va ridica implicit valoarea românismului la Cluj. Și o forță nouă și aleasă culturală li-se va oferi acelor ce-s așezați spre păzirea și promovarea intereselor culturale românești la centrul Ardealului.

Cu o cale, se va inaugura cu mijloacele cele mai sigure acea acțiune iminent necesară de a educa tinerimea în spiritul frăției și al concordiei, în spiritul ideilor de altruism, de idealism național și de comunitate de vederi și

de interese. Astfel, se va face cu vremea un sfârșit nefastei pacosti sociale care ne bântuie prin desbinare, și prin faptul primejdios că tinerimea noastră, ca și bătrânimea, nu-i accesibilă pe cum s'ar cuveni — ideilor altora, în afară de egoistul „eul” propriu.

În fine, se va întinde cea mai caldă mână de ajutor celei mai năpăstuite tinerimi universitare românești. Se va delătura insuficiența mare a mijloacelor de trai și de educație, un rău de care suferă atât de mult tinerimea noastră dela Cluj.

Aceste toate sunt momente puternice, cari dau fundațiunei fericitei testatoare importanța cea mai de seamă și cari vor asigura pentru totdeauna defunctei și distinșilor sei părinți, cari au educat un suflet atât de generos, gloria cea mai strălucitoare.

Dar' sunt și alte cuvinte, cari ridică importanța fundațiunei. Aceste ni le indică manifestările de recunoștință ale tinerimei, semnalate prin decisiunile solonice ce le-am publicat zilele trecute.

Le vom trata în proximal articol.

Sibiu, 14 Oct. n.

VOTUL UNIVERSAL MAGHIAR!
Deputatul kossuthist Benyovszky și-a ținut zilele trecute darea de seamă în fața alegătorilor sei.

La o întrebare ce l'a pus, deputatul numit a declarat, că partidul din care face parte a luat în programul său ideea votului universal, dar' cu restrângerea ca alegătorul să știe cel și serie ungurește. Pe aceste baze patriotice partidul seu va începe cât de curând agitația în favorul votului universal.

Din Bucovina. Demisiunea deputatului Dr. G. Popovici din postul de redactor al foii legilor imperiale e primită de toată suflarea românească din Bucovina cu mare entuziasm. Nu încapă îndoială, că acest pas energic și desinteresat al dep. Popovici va avea efectul unui exemplu pentru atitudinea acelor ce primesc un mandat din partea alegătorilor.

Remarabile și caracteristice pentru actuala situație din Bucovina sunt numeroasele telegrame de felicitare adresate din provincie de către reuniuni și particulari.

Publicăm textual una scrisă de 85 dame: „Demisiunea din funcția ministerială a produs cel mai înfocat entuziasm național; cu mândrie felicităm și salutăm la acest act plin de eroism național pe vrednicul nostru deputat Dr. George Popovici, fala neamului și speranța viitorului românesc. Ear' alta din partea teologilor, sună: „Teologii români din Cernăuți însuflețiți de decisiunea d-voastre bărbătească Vă felicităm plini de admirațiune dorindu-Vă succes splendid în lupta întreprinsă în favorul sfintei noastre cauze. Până-când dispunem de astfel de bărbați, cari cu o neauzită abnegațiune sunt parați a sacrificia toate pentru prosperarea neamului și a da piept vitejesc cu inimici nostri neîmpăcați, victoria noastră e garantată. Admirându-Vă promitem s'erbătorește a Vă urma cu aceeași abnegațiune, cu care în fruntea noastră pașiți. De-Vă cerul sănătate și succes.”

Statificarea poliției. Se scrie din Budapesta, că în ministerul de interne se lucrează la un proiect de lege, care are de scop *statificarea poliției*, însă numai pe teritoriul fostului confiniu militar, și anume, prin părțile locuite în preponderanță de *Sârbi*. E contemplant un post de inspector general polițial cu sediul în *Neoplanta*, și două posturi de subinspectorii, în *Panciova* și *Biserica-albă*. Inovația acestei statificări în *rate*, ar fi să intre în vigoare la 1 Ianuarie 1901. Nu cumva e vorba de un serviciu pe care guvernul nostru îl fac exogelului și amicului lor *Milan*, ca să poată controla și spiona mai bine pe radicali?

Din Austria.

Cu apropierea zilei deschiderii parlamentului austriac, crește mereu și agitația în ceaaltă parte a monarchiei, așa, că dacă vrea bunul Dumnezeu, furtuna va izbucni încă în ziua deschiderii reichsrath-ului. Nemții, înveșând multe din păcăniile trecutului, nu se mulțumesc cu promisiuni, ci cer garanții. Pretind ca reichsrath-ul să fie deschis cu *mesaj de tron*, în care *Coroana* să facă declarațiuni, că *prelensiunile lor cu privire la limbă vor fi în viitor respectate și împlinite*, și că *paragraful 14 din constituție nu va mai fi pus în aplicare*. Lucrul acesta e însă imposibil, pentru-că *Coroana* nu poate fi angajată într-atât în luptele interne politice. Guvernul va face însă următoarele: cu o zi înainte de deschiderea reichsrath-ului va revoca ordonanțele referitoare la folosirea limbilor în *Boemia*, și în *vorbirea-program* ce o va rosti prim-ministrul *Clary* cu ocaziunea deschiderii reichsrath-ului, va pune în vedere prezentarea unui proiect de lege pentru regularea raporturilor de limbă, imediat după alegerea delegațiunilor. Vorba e, că Nemții mulțumesc-se cu atâta, și dacă se mulțumesc Nemții, mulțumesc-se oare și — *Cehii*?

Fantasmagorie.

O foaie maghiară numește „*fantasmagorie*” bugetul guvernului unguresc pentru anul viitor, ear' *Bartha Miklós* îi zice în numărul de ieri al lui „*Magyarország*” și mai pe scurt: *minciună*. *Bartha* îl apreciază din punctul de vedere al *șovinismului maghiar*, și întreabă: dacă guvernul se scaldă în *escadente* cu milioanele, de ce nu vindecă cu ele *chestia naționalităților*? De ce nu face *mii de școale ungurești*? *Bartha* zice așa:

— „Avem în fața noastră *boala naționalistă*, cu toate ipotezele ei. Fatalmente am negles boala, în decurs de treizeci de ani, cu toate-că toți o vedem, o simțim, o știm, că *statul acesta, sau trebuie să fie maghiar, sau nu va mai fi stat*. Dacă n'am știut-o cumva până acum, o putem învăța dela *Austria*, care se *prăbușește*. În inimă și pe buze are fiecare frunză al nostru *ideea de stat maghiar*. De multe decenii așteptăm, sperăm și ne — *desiluzionăm*. Uită; rase materialește și culturalește nevoiașă țin în continuă agitație și primejdie națiunea noastră, istoricește dezvoltată. Din cauza lor ni-se clatină prezentul și ne este dubios viitorul. Ce se face cu milioanele de *escadente*, dacă pentru vindecarea boalei acesteia nu se folosește nici un ban?”

Hm; doctorii sunt de vină, dle *Bartha*! Lăsați în grija noastră vindecarea și se vedeți cum o curăm!

Bosniacii.

Locuitorii din *Bosnia* și *Herțegovina* stau sub ocărmuirea „*părintească*” a ministrului comun de finanțe *Kállay*. Ministrul *Kállay* e maghiar, prin urmare modul de tratare la care sunt supuși *Bosniacii*, n'avem să-l mai descriem, pentru-că-l cunoaștem, e cel — *ungurec* dela noi. Indignați până la suflul de volnicie ministrului lor, tinerii bosniaci, studenți la universitatea din *Viena*, au mers alaltăieri la locuința ministrului *Kállay* și i-au făcut un *șarivari*. Erau cam la două sute de *Bosniaci*, însoțiți de *Sloveni* și de *Croați*. Motivul cel mai nou al nemulțumirii *Bosniacilor* e inovația introdusă de *Kállay* în stipendiarea studenților din *Bosnia*. Până acum studenții primeau stipendii în bani, ear' cu începerea anului curent școlar ministrul le-a făcut un *convioi*, în care a introdus regimul cel mai sever. Nime n'are voie să meargă decât numai la prelegeri, la universitate. Nici la teatru, nici la alte petreceri și nici la preumblare. Bani nu au voie să primească nici de acasă, nici dintr'altă parte. Dacă li-se trimite, se confiscă. *Bosniacii* s'au revoltat pentru atâta asprime, s'au plâns celorlalți colegi de rasă slavă și la olaltă au onorat pe ministrul *Kállay* cu demonstrația din chestiune.

Crimele negre ale maghiarisărei brutale.

Foile maghiare turbă de mânia la grandioasa manifestare din Roma a Românilor, și la succesele hotărâte, ce cauza noastră a câștigat în fața lumii culte, ai cărei reprezentanți se află în eterna cetate.

Desperați pentru desvélirile, ce s'au făcut asupra barbarului sistem al maghiarisărei, ziariștii unguri dau taga, și se întreabă — cum face „*Budapesti Napló*” — unde este *vre-un Român maghiarizat*? Cer să le arătam maghiarisări...

Deși sunt dați de gol, prin însăși apărarea, ce au încercat să 'și-o facă într'un ziar italian, totuși le vom arăta, nu singuraticie victime ale maghiarisărei, ci însuși sistemul infam, ce l-au introdus într'a maghiarisă, sistem ce funcționează acum pretutindenea sub auspiciile guvernului statului și ale bisericii maghiare, cu aprobarea și la indemnul ministrilor și episcopilor maghiari.

Ne vin foarte a *propos* în această privință mărturisirile prețioase, ce s'au făcut de un dascăl ungur, pion al maghiarisărei, în foaia oficioasă a învățătorilor: „*Néptanítok Lapja*”, care este editată chiar de ministerul *culetelor* și *instrucțiunei* publice.

Am atras deja atențiunea cetitorilor nostri asupra acestor cinice descoperiri, dela cari ori-ce bănuială de „*calumnii*” a *Maghiarilor* este eschisă, dat fiind, că se fac de un veritabil „*patriot*” într'o foaie oficioasă-maghiară.

Ieoana ce ni-se arată aci e vrednică a fi cunoscută în toată lumea cultă, ca să se cunoască vandalismul modern, se știe barbaria ce se comite la zoriarea veacului al XX-lea în mijlocul Europei, — și să fie înfierată cu pecetea rușinai și urgiei atât atotții acestor oribilități, cât și „*ilustri*” patroni și „*eminenții*” complici ai lor. Eată o fotografie fidelă din cea mai întunecoasă *Africa* a politicei de maghiarisare:

Din tainele maghiarisărei.

„Pe calea oabla”.

— Traducere din „*Néptanítok Lapja*.” —

„Și eu îmi am convingerea mea, cu privire la metoda directă. Am să povestesc un cas, așa cum „*mi-l-a povestit un coleg*, care „*opera*” într'o comună *șvabească*, din comitatul *Vesprim* și care este eroul întregii istorii. Dacă cineva trăge la îndoială veracitatea, pot să-i comunic în scrisoare numele eroului.

Istoria, cum spusel, s'a petrecut într'un sat *șvabesc* din comitatul *Vesprim*. Colegul meu ajunsese aici în vîrstă tîneră. Cunoștea și limba poporului. Dar' era unul din *rezoluții cuceritori de patrie*, și i-a propus să *maghiarizeze* satul *șvabesc*, sau cel puțin generația tîneră.

Și fiindcă știa, că antecesorii sei de aceea n'au ajuns la nici un rezultat, că propuneau *nemțește* limba ungurească, și-a propus să nu rostască nici pe stradă, nici în școală nici un singur cuvînt *nemțesc*. Și s'a ținut de vorbă.

A urmat apoi continuarea și anume: Școala sa era plină de *charte nemțești*. Le-a rupt și le-a ars. Membrii consiliului școlar au auzit despre aceasta. Unul dintre ei a venit la învățător și l'a întrebat:

— „Domnule învățător! De ce ai ars *chartele*?”

— „De aceea, frate, pentru-că în locul lor voi pune *charte ungurești*. Nu trebuie să faci gură. Le primiți gratis!”

A urmat a doua faptă groaznică. Învățătorul a confiscat toate abecedarele nemțești dela copii și le-a aruncat în foc. În schimb le-a dat gratis abecedare ungurești.

A treia faptă groaznică a fost, că n'a schimbat nici-odată, nici un cuvînt *nemțesc* cu copiii. Copiii au învățat, — atîta cât au putut, — dar' numai *ungurește*. *Nemțește* nimic, nici să scrie, nici să citească.

Sângele liniștit al *Șvabilor* a venit în fîrbere. Nu unul, toți membrii consiliului școlar au sărit asupra învățătorului, rugându-l, că dacă trebuie să învețe copiii ungurește, să-i învețe în știrca Domnului; dar' să-i învețe și *nemțește*.

— „Dacă nu știu *nemțește*, cum se se roage lui Dumnezeu?” — se plîngea întreaga ceată.

— „Dumnezeu nu știe *nemțește*!” — le răspunde învățătorul.

Întreaga comună *șvabească* se împărțise acum în două partide: *partida desperaților* și a *indignaților*.

Desperații credeau că într-adevăr Dumnezeu nu știe *nemțește*. De aceea n'au avut ei nici un succes cu rugările lor, pentru-că vorbeau *nemțește* cu Dumnezeu! O fi așa cum zice dascălul.

Indignații au trimis însă la *episcopul din Vesprim* o delegație care i-s'a plâns, că *dascălul catolic* nu propune *nemțește*, nici măcar rugăciunile, zicînd că Dumnezeu nu știe *nemțește*. E adevărat că Dumnezeu nu știe *nemțește*?

Episcopul i-a mângâiat cu cuvinte frumoase, explicându-le că Dumnezeu e

atotștiutor; ear' cine e atotștiutor, negreșit că știe și *nemțește*.

„Rugați-vă deci și voi lui Dumnezeu, cum știți. Ear' pe învățătorul vostru îl voiu *admonia* eu! Dar' va fi bine se propună și *ungurește*! Mergeți acum în pace acasă!”

Vorbirea asta n'a fost într'u toate pe placul *Șvabilor*; dar' cu suflet liniștit s'au întors acasă și cu conștiința, că Dumnezeu știe și *nemțește*, fiindcă așa le-a spus episcopul. Învățătorul însă a fost chemat ad *audiendum verbum*, în aula episcopicească.

Colegul meu însă era așa un om fără bani, rar în felul seu. El scrisese secretarului, că ar veni bucuros dar' n'are bani de călătorie. Primi într-adevăr răspuns, se vină numai, că de asta va fi îngrijit.

Apostolul veni înaintea episcopului.

— „Iubitul meu fiu”, — începî episcopul afabil, — „*să-ți datoria*, — dar' nu maghiarisa așa violent; și nu zice, că Dumnezeu nu ar' ști *nemțește*. Eu te înveleg, dar' așa ceva totuși se nu zici, te rog eu. Te-ăș chema și la masă, iubitul meu fiu, dar' astăzi vreau să fiu de tot singur. Primește însă aci (îi dă bani) comandează-ți în vre-un restaurant de prînz. Dumnezeu cu tine.”

Învățătorul se reîntoarse acasă între *Șvabii* sei. El pîndeau cu așteptau să vadă ce va urma. Dar' *maghiarisarea se continua* ca și mai înainte. Acum au început băilei a cânta și a seruga și în biserică ungurește.

Șvabii erau *zdrobiți*. E grozav; o adevărată *pacoste* a sorței.

Într'aceea *Șvabilor* li-a venit în minte, că dacă episcopul nu li-a ajutat, ar fi bine să meargă la *slugăbirul*; acela-i domn puternic, îi are drag, de sigur le va ajuta. Protopretorul i-a mângâiat, promîțîndu-le că va aduce el pe învățătorul la brează.

Învățătorul a fost citat la oficiul pretorului. Protopretorul era, ce-i drept un *Maghiar* din creștet până 'n tălpi. Dar' la plînsuarea *Șvabilor* i-s'a mulțat și lui inima, și a început să-i țină *das-călul* o *predică morală*:

— „*Bată-te înorocul, de învățător, dar' nu maghiarisa tocmai cu atîta foc*. În tot cercul meu până acum comuna d-tale a fost cea mai liniștită, onestă și răbdătoare, și acum toți sunt *revoltați*.”

Te rog, numai nu așa „*violent*!”

Învățătorul se intristă de tot la auzul acestor vorbe. În cancelarie însă era de față și pretorul, un om tîner; vădî tristea și dorirea învățătorului și cunoștea pira. Deodată el sare în sus și pășește înaintea protopretorului:

— „*Măi, Gyula! Ești tu Maghiar? Tu îți scrii străbunul nume cu predicat nobilitar? Și totuși predici dlui învățător, ca de pe amvon, și dai curaj Șvabilor? Tu, care ai trebuit tocmai să spriginești pe zelosul maghiarisător dascăl? Urit lucru! La dracu cu toți Șvabii tăi! Ei locuiesc aici de secole; dar' învețat-a vre-unul ungurește? Pămîntul maghiar, placea maghiară, sentul Maghiarului le place, dar' limba maghiară ba? Tu vezi, că de bunăvoie nici unul nu învață *limba statului*; Maghiarul a așteptat secole de-arîndul; căt, Doamne, se mai așteptăm?.. Dom-*

Măncări ieftine, gustoase!

Restaurantul „Stadtpark“.

Duminecă, 15 l. c.

concertul capelei militare

a reg. de infanterie nr. 2. Începutul la 8 ore seara. **Entré 20 cr.** de persoană.

Pe lângă escelea bere de Mărtisor și de coroană („Export Märzen-Bier“ și „Kronen-Bier“) se va pune în vânzare și bere neagră de Quant (Doppel-Märzen dunkel).

Toate aceste soiuri de bere sunt din bereria lui Anton Dreher din Steinbruch.

Mihail Hager jun.,

proprietar.

[312] 2-2

După teatru, până la 11 ore seara, cină caldă.

În viața întreagă

nu vi se mai dă rara ocaziune de a pute ave pentru

numai 3 fl. 50 cr.

următoarea grandioasă colecție de obiecte:

15 obiecte 3 fl. 50 cr.

15 obiecte 3 fl. 50 cr.

1 Orolog de buzunar reform-anker-remontoir, umblând punctual, cu garanție de trei ani.
1 lanț de aur veritabil.
2 inele imitațiune de aur, în cel mai nou facon cu similitudine.
2 butoni de manchetă, aur-duble galoșat cu incuștoare mecanică.
1 foarte frumos ac de broș pentru dame.
3 chamișete (butoni de cămașe).
1 buton-patent pentru guler de cămașe.
1 foarte elegant ac de cravată.
1 tiel (cutie) pentru orologul anker.
1 oglindă de buzunar în etui.
1 ac pentru bluze, aur de facon.
Toate aceste 15 obiecte de bijuterie la oală cu orologul anker-remontoir costă numai

3 fl. 50 cr.

Trimerile se fac fiecare pe lângă rambursă (Nachnahme).
În cas de a nu conveni obiectele, banii se vor restitui cu cea mai mare promptitudine, așa că pentru cumpărător este eschisă ori-ce riscare.
Se capătă exclusiv numai dela firma de ciosornicarie [304] 2-3

Alfred Fischer,
Viena, I., Adlergasse nr. 10.

Reîntors dela Viena

'mi-am asortat splendid

depoul meu

de pălării pentru dame și domni și capisoane pentru copii, cu cele mai noue și mai moderne fașoane, numai de Paris și Viena.

Și cu toate acestea eu vând cu prețurile cele mai solide și mai moderate. D'acea îmi permit să rog p. t. publicul să binevoiască a mă onora cu cât mai multe comande. [311] 1-3

Cu distinsă stimă

R. Neumann,

strada Cisnădiei nr. 11.

50 BUTI

bine conservate, pentru ținut vin, în măriune de 560 până la 700 litre, sunt de vândut ieftin la

Iosif Schultz,

comerciant de vinuri,

Sibiu, strada Poplăcei nr. 30.

[313] 1-1

Un învățacel

se primește imediat în prăvălia de manufacturi a lui

N. S. Nádasy,

Sibiu, Piața-mică nr. 31.

[314] 2-2

Atelier creștin

pentru

artă bisericească.

Atelier de utensilii pentru bisericile greco-catolice și greco-orientale

Ludovic Tausch in Neusatz

la „Crucea de aur“ în strada Donau.

Ca propriu confectionator și fabricant, îmi iau vocea a atrage atențiunea preoției, cum și a comunelor bisericești asupra atelierului meu, fiind bogat provăzut cu asortiment gata din tot soiul de obiecte bisericești.

Crnăto de mătăș-atlas franceză și brcat de aur. L'til și prapori de mătăș și damast de lână de oaie.

Baldă-hine și mășarnițe pentru altare, de mătăș, catifea, ori atlas.

Stihare

Brăne preoțești, negre, vinete și roșii, din cea mai fină mătăș-moirée.

Plăstanițe. — Icoane pe tinichea, cu pervazuri.

Deasemenea sunt în plăcută poziție a furnisa tot soiul și de alte utensilii bisericești, s. p. cruci portative și pentru altare, sfegnice, candelă, potire, cădelnițe, ripizi, petohlebițe, chivot, de nickel, nickel suflat cu argint, argint de China, argint de China suflat cu aur, alamă, alamă suflată cu aur, cum și cununii (coroane) de cununie, candelabre de steluțe de sticlă ciselate, de bronz ori de fer, cu aurituri, toate obiectele în cea mai solidă confectionare.

Prin prestațiunile mele în lucrări de aurituri, marmorisare artistică și sculptură pentru altare, iconostase, tron arhieresc, sfântul mormont cu sau fără icoane, am obținut câteva medalii de aur și mii de scrisori de recunoștință.

Primesc și în reparatură și aurituri de nou altare, iconostase, tronuri arhieresti. În fine pregătesc exact conform dorinței, ori după desemn steaguri de tot soiul pentru biserici, școale ori reuniuni.

Toate în confectionare solidă, pe garanță, și cu cele mai ieftine prețuri.

Cu deosebită stimă

Ludovic Tausch.

Vă rog

cereți muștră din mătăș-brocă pentru ornate gata la prețurile

fl. 35.—, 45.—, 50.—, 60.—.

[301] 1-6

Se face prin aceasta cunoscut, că după-ce înaltul **minister reg. ung. de finanțe** a făcut prin organele sale de controlă reviziune losurilor de I. cl. a loteriei de clasă reg. ung. privileg. (a V-a loterie), losurile s'au predat spre vânzare colectorilor principali. Prin aceasta se publică planul de loterie aprobat de ministerul reg. ung. de finanțe.

Planul loteriei de clasă reg. ung. privileg. A cincia loterie. 100.000 losuri, 50.000 câștiguri.

CLASA I.		CLASA II.		CLASA III.		CLASA VI.				
Depunere 12 cor.		Depunere 20 cor.		Depunere 32 cor.		Depunere 24 cor.				
Tragera în 16 și 17 Nov. 1899		Tragera în 13 și 14 Dec. 1899		Tragera în 9, 10 și 11 Ian. 1900		Tragera în 14 Martie până 10 Aprilie 1900.				
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (Un milion)				
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000					
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000					
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000					
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000					
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000					
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000					
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000					
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000					
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000					
2900 à	40 116000	3900 à	80 312000	4900 à	130 637000					
3000 câșt.	cor. 240000	4000 câșt.	cor. 477000	5000 câșt.	cor. 898000					
CLASA IV.		CLASA V.		Câștigul tras la sorți ca cel din urmă dintre aceste 480, va căpăta premiul						
Depunere 40 cor.		Depunere 32 cor.								
Tragera în 31 Ianuarie și 1 Februarie 1900		Tragera în 21 și 22 Februarie 1900								
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane					1 Premiu	600000	600000
1 à	50000	1 à	100000					1 Câștig	400000	400000
1 à	30000	1 à	30000					1 à	200000	200000
1 à	20000	1 à	20000					1 à	100000	100000
1 à	15000	1 à	15000					1 à	60000	60000
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000					1 à	40000	40000
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000					2 à	30000	60000
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000					3 à	20000	60000
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000	20 à	10000	200000				
70 à 500	35000	70 à 500	35000	50 à	5000	250000				
3900 à	170 663000	3900 à	200 780000	400 à	2000	800000				
4000 câșt.	cor. 934000	4000 câșt.	cor. 1061000	720 à	1000	720000				
				1000 à	500	500000				
				27800 à	200	5560000				
				30000 câștig și premiu	cor.	9550000				

Pentru tragera cl. I. care se va întempla publice în 16 și 17 Noemvrie anul curent în prezența **autorității de controlă reg. ung.** și a unui notar regesc în salele redutei, se pot căpăta losuri la toate colecturile loteriei de clasă reg. ung. priv. Budapesta, 15 Octombrie 1899.

[309] 1-1

Direcțiunea lot. de clasă, reg. ung. priv.

Lónyay.

Hazy.

Despărțământul
de postavuri

ale firmei

Kastner & Öhler, în Graz,

trimit:

Postav de Styria (Loden) din curată lână de oaie, pe garanță, veritabil fine, pentru fl. 3.35, 3.60, 3.90, 4.25 metrul.

Loden de lână, calitate durabilă, fl. 1.55, 2.20 metrul.

Loden pentru Havelock-uri, impermeabil, din curată lână de oaie, pe garanță, fl. 2.15, 2.60, 3.40 metrul.

Stofă impermeabilă, pentru paltoane, în cele mai frumoase colori (fabricat brevetat).

Stofe pentru paltoane de iarnă, pentru vestimente de modă, stofă neagră în cel mai bogat asortiment.

Stofe pentru jaquette, mantele și gulere pentru dame. [292] 4-22

Prețuri fixe.

Mustre franco și gratis, pachete în valoare de peste 10 fl. franco.

500 florini plătesc celui-ce va

mai căpăta vre-odată

durere de dinți ori îi va miroși gura după-ce

va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă

cu 32 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deoselit).

Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena 19/1.

Sommergasse 1. Să se ceară pretutindenea

apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări

de falsificare vor fi bine plătite. La locurile

unde nu se poate căpăta, trimis 7 sticle cu

2 fl. 60 cr. franco; 16 sticle cu 4 fl. 50 cr.

franco. În Sibiu: la C. Müller, apotecar la

„Vultur“, în Piața-mare și la apotecarul

H. nrich, Piața-mică nr. 27. [266] 3-10

Ehe der Zukunft

este Wulst, mit Abbildungen. Beträge
müder Ratgeber für Ehegatten jeden
Standes und Vermögensverhältnisse. Ge-
heimes. Inhalt. Wissenschaftliche Er-
wägungen führen, selbst der schwierigsten
Fragen, welche in der Ehe vorkommen und
Wunsch zu Sorgen und Eiderung des
Ehepaars geben, ein Wort und
Rat von der Ehe an bis zum festlichen
Nicht hin. Ist nicht vom wissenschaftlichen
wie praktischen Standpunkt aus bereiten
junge Ehepaare, getrennter,
bisher wenig oder kaum gekannte natür-
licher und tüchtiger Berathungsmittel
für alle Fälle. Günstigste Gelegenheit
Freizeit und Unterricht. Preis 12 Kreuzer
extra, mehr gelieferte Sendung.
Sind in aller. oder ung. Barfen.
Wiederholte erhöht den Preis um 25 h.
J. Zaruba & Co., Hamburg.

[302] 2-20

Declarațiune publică!

Subsemnatul institut artistic de portrete, spre a nu fi constrâns să-și dimită portreții eminent și artistic instruiți și spre a le procura ocupațiune a hotărât, pentru timp scurt și numai până la revocare, a furnisa publicului

pe preț numai de 7 fl. 50 cr.

(abia jumătate din prețul suculi de confectionare)

un portret în mărime naturală
(bustă)

în pervazuri pompoase, elegante, negre-aurite-barock

a căror valoare reală e cel puțin 40 fl.

Cine dorește deci să aibă portretul seu propriu, ori al soției, copiilor, părinților, fraților sau al altor persoane lui scumpe, chiar și al rudeniilor ori amicilor de mult reșoși, n'are decât să trimită fotografia, fire-ar aceea în ori-ce poziție, și în restimp de 14 zile va ave un portret, care de sigur îi va face cea mai mare surprisă

Lăcrița la portret se compută în prețul portretului.

Comande, cu accluderea fotografiilor, cari împreună cu portretul gata se vor returna nedeteriorate, se primesc pentru prețul de mai sus, numai până la revocare, pe lângă rambursă, ori anticiparea banilor, la

institutul artistic de portrete

„Kosmos“

în Viena, Mariahilferstrasse nr. 116;

Pentru lucrarea eminentă, artistică și pentru sēmănarea perfectă a portretelor se garantează.

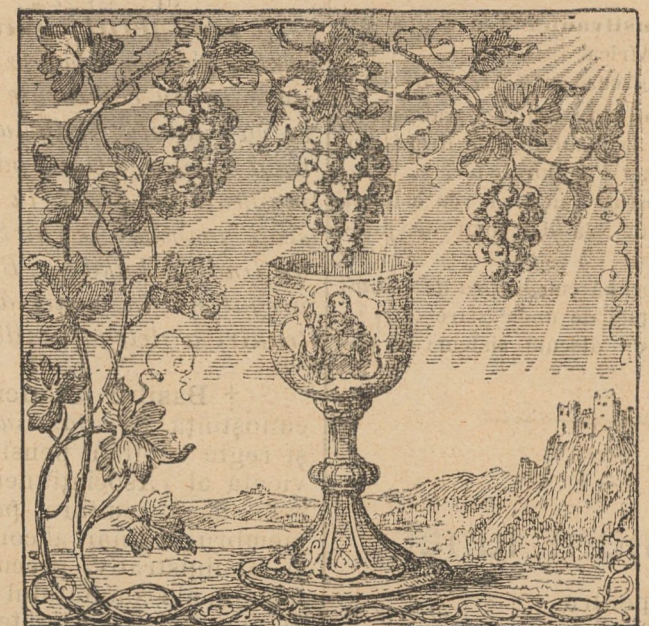
Scrisori de recunoștință și mulțumită, în număr foarte mare, stau la dispoziție spre vedere publică pentru ori-cine.

[298] 2-14

Constantin Mandukič,

(Vêrșet, Bănat),

mare proprietar de vii și producător de vinuri.

Recomandă p. t. restaurante și consumenților vinuri de munte, naturale, product propriu. [300] 2-3

Preț-curante franco și gratis.